

Memòria d'activitats de la Societat Catalana de Pediatria (curs 2020-2021)

Informe de l'Assemblea General Ordinària de Socis 2021 (17-06-2021)

Informe de Presidència

Valentí Pineda

El president de la Societat Catalana de Pediatria (SCP), Valentí Pineda, comença recordant que fa cinc anys que es presentaven per formar una nova junta permanent, per liderar i representar durant els quatre anys següents els més de dos mil pediatres que són socis de la Societat. Expressa que van prendre el càrrec amb il·lusió, però també amb la inexperiència dels que comencen una nova tasca en la seva vida professional. Il·lusió de fer-ho amb transparència i escoltant tot el que pensen els pediatres catalans per traslladar-ho amb humilitat, però amb la força científica que dona la SCP, als nostres representants polítics i ciutadans, sense oblidar mai el fi de la Societat en si mateixa, que no és cap altre que mantenir la formació continuada de tots els pediatres i millorar la professió que han escollit. I no han estat quatre anys com és habitual, n'han estat cinc, per no deixar els que els havien confiat la pediatria en el moment d'una pandèmia que cap dels pediatres vius havia viscut amb anterioritat.

Comenta que aquest any ha estat ple d'incerteses i d'haver d'afrontar-se al desconegut, però també de satisfacció de poder ajudar des del vessant científic els que han pres les decisions. Afegeix que, més que mai, la SCP ha participat i ha estat en tot moment al costat dels nostres infants, les seves famílies i la ciutadania en general, i dels departaments de Salut i Educació per prendre decisions que han estat cabdals. S'han fet posicionaments i documents, primer agraint (mai no hi haurà prou paraules i satisfacció per a aquest agraïment) als nostres pediatres la tasca que han fet atenent tant infants com adults, i després participant en els protocols sobre la covid-19 en pediatria, la gestió dels cursos escolars, la vacunació d'infants, embarassades i lactants... Al mateix temps, s'ha continuat lluitant amb el Departament de Salut, el CatSalut i els diferents proveïdors per definir l'organització de la nostra feina, i definint prioritats d'atenció presencial o telemàtica, i s'ha encetat després de molts anys l'actualització del protocol de seguiment del nen sa. Per últim, el doctor Pineda comenta que se sent especialment orgullós d'haver assolit entre tots la possibilitat d'aconseguir proves de diagnòstic a ràpid a primària (una petició de fa molts anys) i de tenir un pediatre per a les consultes de patologies menys greus al 061.

S'acaba una part de la Junta Directiva, després de cinc anys treballant desinteressadament per a la SCP i els

pediatres que la componen. El Dr. Pineda remarca que la sensació personal és d'haver fet els deures amb més o menys encert, però sempre respectant el mandat de la Junta Directiva, els grups de treball (GdT), les societats adherides (SAP), el Consell de redacció de PEDIATRIA CATALANA, i escoltant també a qualsevol dels pediatres que tenia quelcom per aportar. Creu que s'ha mantingut la formació dels professionals i també la visibilitat i la referència de la nostra Societat tant per als nostres representants polítics com per a la ciutadania. Conclou dient que la SCP queda en les millors mans en què es podria deixar: les mans de la primera dona pediatra que presidirà la SCP per primera vegada en 95 anys.

La Junta actual ha continuat treballant en la comunitat i el reforç de la formació dels pediatres per assolir els nivells d'expertesa i excel·lència que li pertoquen per tal de ser el referent en l'atenció dels nostres infants i adolescents. Ha de ser l'interlocutor principal (pel que fa a visibilitat i capacitat de decisió) en tots els programes i accions que desenvolupen el Departament de Salut, el Servei Català de Salut i diferents proveïdors respecte a la infància i l'adolescència, i l'ens de referència per a la ciutadania i les entitats socials que també hi tinguin relació.

A continuació fa un repàs del que ha estat el curs actual. Repassa la creació del grup de recerca de la SCP, XaRePaP, així com la participació en altres societats científiques i entitats. La SCP lidera la pandèmia covid-19 en tot el que fa referència als infants i el seu entorn. S'ha reforçat el paper de la SCP vers la Conselleria de Salut (Departament de Salut, SalutCat i proveïdors, com ara l'ICS) amb diferents documents sobre desconfinament i reobertura d'escoles, algoritmes covid, investigació covid amb Copedicat, covid i embaràs, vacunació covid, covid persistent... Malgrat tota la feina feta, malauradament, a banda de la convocatòria de més places MIR de Pediatria, no s'ha començat a implementar la creació dels nous equips territorials d'atenció primària de pediatria. La SCP participa en diferents programes i comitès del Departament de Salut i del Servei Català de Salut, com ara el Programa i formació sobre el Maltractament Infantil, el Comitè de vacunes de l'Agència de Salut Pública de Catalunya i el Programa d'alimentació saludable en l'etapa escolar 2020, el Projecte d'avaluació del Protocol d'abordatge de violència masclista en l'àmbit de la salut, i el Comitè assessor d'igualtat de gènere en l'àmbit de la salut. Participa i coordina la Xarxa de seguiment de la bron-

quiolitis a Catalunya, i té representants als protocols de salut/escola per epilèpsia i asma, i diagnòstic d'al·lèrgia a atenció primària. S'ha treballat per tenir visibilitat i ser referència per a la ciutadania i les diverses entitats científiques i socioculturals que tenen relació amb la infància, i per això s'han fet reunions amb el Col·legi Oficial de Metges de Barcelona (COMB), els sindicats de metges i la Sindicatura de Greuges (en aquest cas, sobre la manca de pediatres); també sobre el *bullying* en la infància amb la Fundació del Futbol Club Barcelona, amb la Marató de TV3 sobre la covid, i amb la Societat Catalana de Medicina de l'Esport. S'ha estat present en diversos mitjans de comunicació de premsa, ràdio i televisió: *El Periódico*, *Punt Avui*, *La Vanguardia* (informe sobre la manca de pediatres), *Ara*, Cadena SER, RAC 1, Ràdio 4 (*Lletra lligada*), TV3, BTV, Cuatro, Antena 3, Ràdio Sabadell, la Xarxa de Televisions Locals...

Altres col·laboracions de la SCP han estat la possible col·laboració de GSK amb la contractació (via ajut Fundació SCP) d'un tècnic en estratègies d'informació i màrqueting per a la web de la SCP, el suport al no desnonament, la carta al President d'Espanya, la revisió del Pla estratègic d'ordenació de l'atenció al pacient nefrològic del 2007 (CatSalut), les prestacions de salut bucodental a Catalunya, el Grup d'interès en hidroadenitis, la Llei de l'eutanàsia, la Xarxa d'Atenció Pal·liativa Pediàtrica Integral (XAPPI), i la creació d'un nou grup de recerca de l'Institut Carlos III, amb la convocatòria RICORS (Redes de Investigación Cooperativa Orientada a Resultados en Salud), orientat a la salut maternoinfantil, per al qual s'ha elaborat un paquet de treball en salut mediambiental (SMA) en què Ferran Campillo (GdT SMA de la SCP i l'AEP) és el representant de la SCP.

Com a president de la SCP, el Dr. Pineda ha fet tasques de representació a les juntes de l'Acadèmia i de l'AEP (finalitza l'augment de quotes iniciat l'any 2017); ha participat en diferents actes, cursos i jornades: reunions amb el Grup PROA (Programa d'optimització de l'ús d'antimicrobians) Pediàtric Català, debat sobre noves vacunes amb el Departament de Salut, reunions amb la Conselleria, xerrada sobre «Actualització en vacunes» a l'Hospital d'Igualada, i múltiples seminaris web; és membre del Grup d'Igualtat de Gènere en l'Àmbit de la Salut, i del debat de violència masclista amb l'AQUAS (Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya).

Valentí Pineda acaba el seu parlament agraint de nou a tota la Junta la confiança de tots aquests anys.

Memòria de la Vicepresidència de l'àrea científica

Mireia del Toro

La Dra. del Toro agraeix al Dr. Pineda la seva confiança durant aquests anys, i a la Natàlia Corominas i la Marta Torrent la seva paciència i treball incansable. Envia una

abraçada a tota la Junta, i diu que ha estat un honor i un plaer compartir el projecte amb tots.

La memòria de la Vicepresidència científica comença recordant el que ha estat aquest curs, reflectint ja a la memòria de Secretaria.

Fa un esbós del que serà el proper curs, que constarà d'una sessió inaugural, el curs de formació continuada amb tres blocs (medicina intensiva, neurologia i radiologia) i quatre tallers (dermatologia, metabolopaties, lactància materna i cures i sutures). També s'han programat la jornada multidisciplinària, les sessions de residents, el CIAP (Curs Intensiu d'Actualització en Pediatria), el curs de vacunes, la jornada d'atenció primària, el curs Ricard Carpena, la XXVI Reunió Anual a Lleida i totes les reunions dels grups de treball.

Memòria de la Vicepresidència de l'àrea professional

Vicente Morales

El Dr. Morales explica que durant aquest any passat, l'activitat de la Vicepresidència de l'àrea professional, com totes les activitats de la nostra societat, han estat condicionades per la pandèmia de covid-19, però que s'han mantingut les línies estratègiques iniciades l'any passat per liderar i consensuar els principals objectius marcats per la Junta de la Societat. Cal destacar les relacions institucionals, entre altres, amb el Departament de Salut, el CatSalut, l'Institut Català de la Salut (ICS), el Servei d'Emergències Mèdiques (SEM) / 061, el Síndic de Greuges, els col·legis de metges, el Sindicat de Metges de Catalunya, la Societat Catalana de Metges de Família de Catalunya, a més d'Infermeria Pediàtrica, així com les col·laboracions en els mitjans de comunicació per evidenciar els problemes professionals dels pediatres i les dificultats actuals per mantenir i desenvolupar una assistència pediàtrica basada en la qualitat i la professionalitat, reptes a què ens enfrontem de cara al futur, sempre priorititzant l'aportació de solucions i l'esperit de col·laboració de la Societat.

Com a fets més significatius, cal destacar la col·laboració amb el grup format pel CatSalut en relació amb l'assessorament en pautes d'actuació en l'àmbit pediàtric durant la pandèmia. En aquesta línia cal assenyalar, com a grans assoliments, la incorporació dels tests de diagnòstic ràpid a la consulta de pediatria d'atenció primària, les recomanacions a la reorganització dels espais i dels professionals, la participació i l'assessorament a l'ICS, com la *Guia terapèutica electrònica pediàtrica* de l'ICS, dintre de l'eCAP, o l'adaptació de l'assistència pediàtrica a la pandèmia. També s'ha de remarcar la contribució en el fòrum liderat pel Departament de Salut i l'Acadèmia de Ciències Mèdiques per al desplegament de la Llei de l'eutanàsia, el desenvolupament del projecte d'incorporació d'un pediatre a la consulta del SEM / 061 per a pacients no crítics dins el

seu equip de treball, per potenciar la capacitat de resolució del servei, unificar protocols, guanyar equitat en l'assistència, augmentar la seguretat i qualitat en la resposta i potenciar la formació interna de l'equip. També s'ha programat l'organització de la Jornada Multiprofessional 2021, dedicada a l'atenció primària.

Un dels fets més rellevants, concretament del mes d'abril d'aquest any 2021, és que el Departament de Salut inicia el procés participatiu per actualitzar el Programa Infància amb Salut, l'última versió del qual era de l'any 2008. Els canvis socials, la rellevància més gran d'aspectes com la salut mediambiental, la criança o la sexoafectivitat, l'avenç de les tecnologies i la implicació que tenen en el dia a dia dels infants o l'aparició de noves guies alimentàries, fan imprescindible aquest procés d'actualització, tan reclamat per la Societat Catalana de Pediatria i per diferents institucions, com el Síndic de Greuges.

El Dr. Morales comenta que amb aquesta memòria arriba al final de la Junta actual i de la seva vicepresidència professional, i que se sent un privilegiat per haver tingut l'oportunitat de contribuir a l'objectiu principal de la nostra societat, millorar les condicions de salut integral i socials de la infantesa i l'adolescència. Considera que ha estat un honor treballar amb aquesta Junta i amb el personal de Secretaria, i desitja molta sort i molts èxits a la Junta entrant.

Memòria de la Vicepresidència de l'àrea econòmica

Salvador Rigol

Es presenta l'informe de Tresoreria i Vicepresidència econòmica. El senyor Carlos González presenta l'estat de comptes amb les gràfiques que expliquen l'exercici d'aquest any. Aquest exercici ha estat condicionat per l'impacte sobre l'economia, i la societat en general, de la pandèmia de covid-19, fet que s'ha traduït bàsicament en una caiguda molt considerable de l'activitat presencial i que ha comportat una reducció dels ingressos de la Fundació, que s'han situat en 213.223 €, aproximadament el 50% dels de l'any anterior. Encara que el resultat de l'exercici ha estat deficitari per un import de -23.739 €, xifra que dobla la de l'exercici anterior, s'ha de destacar l'important esforç fet per contenir al màxim les despeses de l'exercici, que s'han reduït en un percentatge similar a la caiguda d'ingressos, cosa que ha permès contenir l'impacte negatiu de la caiguda d'activitat. Malgrat aquest resultat negatiu, si s'analitzen els darrers cinc anys, es veu que el resultat acumulat d'aquest període temporal encara resulta positiu.

Aquest resultat no modifica la valoració d'una estructura patrimonial molt sòlida, en què els fons propis són més del 95% del balanç, amb una elevadíssima liquiditat xifrada en més de 408.000 €, molt estable en el temps, que és una garantia de continuïtat de l'activitat

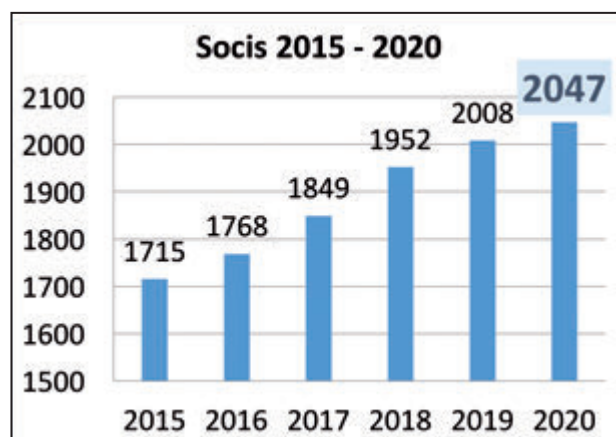
i que permet afrontar amb garanties qualsevol possible incidència futura.

A continuació, el Dr. Rigol presenta els punts forts que comprenen la situació heretada de juntes anteriors: excedents econòmics i solidesa del model, despeses fixes que han estat cobertes per les aportacions dels socis, aposta per la web, autonomia de gestió (Reanimació cardiopulmonar -RCP-, Secció d'Atenció Primària de la Societat Catalana de Pediatria -SAP), supervisió sense «intervenció», inversions ben dirigides (RCP, web...), encert en la modificació del model de cursos de formació, àrea científica, i col·laboradors fidelitzats. Conclou agraint la confiança mostrada aquests anys i desitjant el millor a la nova Junta.

Memòria de Secretaria

Cristina Bonjoch

La Dra. Bonjoch comença explicant l'increment de socis els darrers cinc anys: actualment n'hi ha 2.047.

La situació de la pandèmia no ha aturat l'activitat formativa de la SCP; de fet, l'ha incrementat pel que fa a nombre d'assistents a les reunions científiques, amb més de 2.600 connexions fins al dia de l'Assemblea (17-6-2021). Agraeix la tasca de la Natàlia Corominas i la Marta Torrent per tota la feina que els ha representat.

Fa un resum del curs actual, que comença amb la sessió extraordinària de Copedicat (151 connexions). El curs de Formació continuada ha comptat amb tres blocs: Nen que viatja (197 connexions), Nefrologia (187 connexions) i Trastorns de l'aprenentatge (147 connexions). S'han fet dos tallers: Oftalmologia (39 connexions) i Trastorns del moviment (70 connexions). Les sessions per a residents han comptat amb la de Benvinguda (33 connexions) i la de Sortides laborals per a R4 (70 connexions). També esmenta totes les altres activitats dutes a terme: Jornada d'actualització en gastroenterologia (521 connexions), Jornada d'actualització en pediatria d'atenció primària (125 connexions), III Jornada de vacunes (662 connexions), Cursos d'immunodeficiències primàries (328 conne-

xions, comptant que es recupera el curs de l'any passat i es fa l'actual), Sessió extraordinària d'RCP per a R1 (67 connexions), i la més recent, una sessió extraordinària sobre «La solitud dels pacients als hospitals en temps de pandèmia en poblacions de risc» (46 connexions).

Es fa una atenció especial a l'èxit que va tenir la Primera Reunió Virtual de la SCP, que va comptar amb 356 connexions i en la qual hi va haver dues taules rodones (Covid i Microbiologia), deu simpòsiums (vacunes, infeccions, nutrició, neurologia i psiquiatria), 171 pòsters digitals, 38 comunicacions orals, flaix sobre Novetats RCP, Sessió sobre Salut planetària, cinc premis i el vídeo «La veu del Soci».

Cartell de la I Reunió Anual Virtual de la SCP.

A més, el curs també ha comptat amb les reunions dels diferents grups de treball, cursos de suport vital, sessions entre diferents societats i la SCP, i sessions entre diferents grups de treball. Malauradament, la situació de pandèmia ha posposat la Jornada Multidisciplinària, el CIAP i la 26a Reunió Anual Presencial a Lleida. Sobre els grups de treball, la secretària comenta que actualment n'hi ha 18, més la SAP, i que s'han fet 72 reunions en línia, que han representat unes 2.017 connexions. Repassant les memòries dels GdT, que queden penjades al web de la SCP, s'han fet actualitzacions i casos clínics, protocols, monogràfics, conferències, articles, documents covid i escoles, i han estat representants de la SCP quan ha calgut.

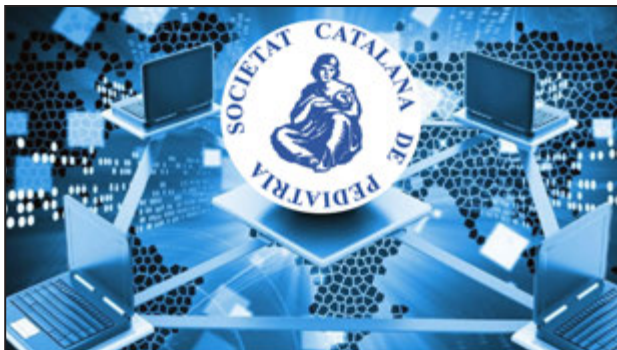
El President, Dr. Valentí Pineda en un moment de la seva intervenció, a la I Reunió Anual Virtual de la SCP.

El Dr. Pepe Serrano obrint el simposi Rauxa, rock & Rotavirus, a la I Reunió Anual Virtual de la SCP.

El Comitè organitzador de la I Reunió Anual Virtual de la SCP amb secretària.

5590 connexions durant les activitats del curs 2020-2021

A continuació presenta la **memòria de la SAP** (el President de la SAP, Manel Enrubia, excusa l'assistència presencial i envia un missatge donant les gràcies a tota la Junta sortint, especialment al Dr. Pineda, per la seva dedicació i els seus esforços perquè es puguin fer coses entre tots). La SAP consta d'una web molt dinàmica i és molt activa a les xarxes socials. L'activitat duta a terme es resumeix en la creació de la XaRePAP (Xarxa de Recerca en Pediatria d'Atenció Primària), actualment amb tres projectes actius: Evolució de la salut mental infantojuvenil a Catalunya en la pandèmia per la covid-19 durant el curs escolar 2020-2021, Estudi actual de PAPenRED (Red de Investigación en Pediatría de Atención Primaria), i Deconstrucció de missatges antivacunes en xarxes socials i dubte vacunal en la població: analitzar els arguments en les xarxes socials i les opinions de la població. Els documents SAP han estat en relació amb la tornada a les escoles en temps de pandèmia i també un document sobre la pediatria d'atenció primària en fallida. També explica la participació en GdT del CatSalut envers l'abordatge en pediatria d'atenció primària: 061 pediàtric, tests ràpids multivírus, i atenció no presencial. La Jornada d'Actualització en Pediatria d'Atenció Primària va ser un èxit. Està acreditada pel Consell Català de la Formació Continuada. S'han creat beques residents per assistir al curs AEPap (Asociación Española de Pediatría de Atención Primaria) i es va fer l'Assemblea general ordinària 2020 el 25 de febrer de 2021. Presenta com a nous projectes els seminaris web periòdics (inici al setembre), el Grup d'Odontologia i el Grup de Telemedicina.

Posteriorment presenta la **memòria de la revista PEDIATRIA CATALANA**. Comença agraint la feina feta pel Consell de redacció, que està en renovació. Cal destacar la puntualitat en l'aparició de la versió electrònica de la revista (la distribució per correu postal es fa una mica més tard), el manteniment de la nova secció «Proves diagnòstiques a la capçalera del pacient» i el monogràfic dedicat a les cures pal·liatives (1-2020). Durant aquest any s'han publicat els treballs següents: a la secció Pòrtic, «Covid-19. Tots som metges: ens necessiten, ens necessitem!» i «Agraïment als pediatres»; com a editorials, «Atenció pal·liativa a Pediatria», «Malaltia per coronavirus 2019. Una nova pandèmia», «La dona gestant durant la pandèmia de la covid-19: perpetuant el biaix de gènere?» i «Codi ictus pediàtric a

Catalunya». A continuació anomena els tipus i els nombres d'escrits amb què ha comptat l'edició d'enguany.

Sobre la **memòria d'RCP**, el seu director, Abel Martínez, excusa l'assistència presencial. El resum és el següent: les doctores Laura Castells i M. Elena May s'han incorporat al Comitè Ampliat d'RCP de la SCP; hi ha hagut un augment d'activitat en tots els cursos amb 726 alumnes en total; hi va haver la jornada extraordinària per a R1, ja que no es va poder fer el curs Ricard Carpena, i es notifica la presència de la SCP al Consell Català de Ressucitació (CCR) amb la incorporació del Dr. Lluís Mayol com a president, la Dra. Laia Vega com a membre de la Junta, i el Dr. Abel Martínez com a membre del Comitè Director. El Comitè d'RCP també ha participat en la confecció de guies i manuals de l'*European Resuscitation Council* (EERC) i en la Reunió Anual Virtual de la SCP.

Consell Català de Resuscitació. Lluís Mayol nou president del Consell.

El Dr. Xavier Bruna presenta la **memòria de la web i xarxes**. La web de la SCP és la més visitada de l'Acadèmia (aquest curs ha tingut 30.238 visites); entre la Junta informa, les Notícies i l'apartat Documents covid, s'hi han fet 91 entrades. Twitter és la xarxa més activa, amb 4.150 seguidors i més de 8.600 tuits des del començament, fa prop de nou anys. Al canal de YouTube s'han penjat algunes de les sessions fetes aquest any i la intenció és que se'n puguin penjar més. Actualment s'està replantejant el sistema de comunicació entre socis de la SCP i de la SCP cap a la societat civil.

El Dr. Pepe Serrano explica les participacions que s'han fet aquest any en diferents mitjans (diaris, ràdio i televisió). Cada cop es demana més l'opinió a pediatres de la SCP. Ratifica el que ha dit en Xavier Bruna sobre el replantejament de les comunicacions de la SCP i aprofita per anunciar que aviat els socis rebran una enquesta en què se'ls demanarà l'opinió sobre el tema en qüestió.